

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18551

Θέμα 172^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 458-472**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξήδη, τί δ' οὐ;
κεῖ μὴ σὺ προῦκήρυξας. Εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὐτ' ἐγὼ λέγω·
ὄστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῆ, πῶς ὄδ' οὐχὶ κατθανῶν κέρδος φέρει;
Οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθραπτον ἡνσχόμεν νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
Σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδὸν τι μῶρω μαρίαν ὀφλισκάνω.* 460
465
470
- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: θανουμένη γὰρ ἐξήδη, ... τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.****(Μονάδες 30)**

γιατί ήξερα πολύ καλά ότι θα πεθάνω, πώς όχι; (Θα το γνώριζα) ακόμη κι αν εσύ δεν είχες βγάλει τη διαταγή σου. Αν όμως είναι να πεθάνω πρόωρα (πριν από το μοιραίο χρόνο), αυτό εγώ το θεωρώ κέρδος· γιατί όποιος ζει, όπως εγώ, μέσα σε πολλές συμφορές (σε μεγάλη δυστυχία), πώς αυτός εδώ δεν είναι κερδισμένος όταν πεθάνει; Έτσι κι εμένα τουλάχιστον καθόλου δεν με λυπεί να υποστώ αυτόν το θάνατο (να έχω αυτήν τη μοίρα)· αν όμως ανεχόμεν να μένει άταφο το πτώμα του αδελφού μου από την ίδια μάνα μετά το θάνατό του, για εκείνα θα λυπόμουν· γι' αυτά εδώ όμως δεν θλίβομαι.

2. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των όρων *θυμέλη, κερκίδες, εδώλια*.

(Μονάδες 10)

- ✓ **Θυμέλη** ονομαζόταν ο βωμός του Διονύσου, ο οποίος βρισκόταν στο κέντρο της ορχήστρας.
- ✓ **Κερκίδες** ονομάζονταν τα τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κλίμακες.
- ✓ **Εδώλια** ονομάζονταν τα καθίσματα των θεατών, τα οποία περιέβαλλαν ημικυκλικά την ορχήστρα.

3. α) **δεινός, φόρος, ανεκτικός, δράστης, εξόφληση**: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

δεινός → δείσασα
φόρος → φέρει
ανεκτικός → ήνσχύμην
δράστης → δρῶσα
εξόφληση → όφλισκάνω

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>δώσειν</i>	<i>-της</i>	
<i>προύκηρυξας</i>	<i>-ις</i>	
<i>λέγω</i>	<i>-ος</i>	
<i>άλω</i>	<i>-ος</i>	
<i>έπίσταται</i>	<i>-η</i>	

(Μονάδες 5)

δώσειν → αίμοδότης
προύκηρύξας → προκήρυξις

λέγω → λόγος

άλγῶ → άλγος

ἐπίσταται → ἐπιστήμη

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος